

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Antonii De Escobar Et Mendoza, Vallisoletani,
Societatis Iesv Theologi, Vniversæ Theologiæ Moralis,
Receptiores Absqve Lite Sententiæ nec-non
Problematicæ Disquisitiones ... Tomus ...**

**Escobar y Mendoza, Antonio de
Lugduni, 1652-1663**

Cap. 13. Circa simplicem Fornicationem. Vbi de Concubinato.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80586](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80586)

SECTIO SECUNDA.

De Præcepto Sexto, ac Nono, Problemata.

CAPVT XIII.

Circà simplicem Fornicationem. Vbi de
Concubinato.

PROBL. I.

*Fornicatio simplex, seclusa Dei prohibitio-
ne, ex natura sua est, & non
est peccatum morti-
ferum.*98
Non est mor-
tale.

NON est. Quia non impedit bonam
prolis educationem, extrà matrimo-
nium enim potest conueniens edu-
catio proli haberi, conducto opti-
mo pedagogo. Et quia non est contrà dilectio-
nem Dei, neque contrà proximi amorem. Sic
Martinus à Magistris, teste Caietano 2. 2. qu. 154. art. 2.

99
Peccatum
mortale est.

Est profectò peccatum mortiferum natura-
li iure, & diuino, & humano prohibitum: &
non solum malum quia prohibitum; sed pro-
hibitum quia malum. Quia fornicatio oppo-
nitur Temperantiæ virtuti per grauem excelsu-
m, qui excelsus cum sit grauis deuatiō à re-
ctæ rationis regula, necessariò erit mortiferum
peccatum. Grauitas autem, & malitia huius
criminis in eo sita est, quod fornicatio directè
destruit, & opponitur fini, ob quem Deus hu-
manum coitum concessit; concessit autem non
solum ob filiorum multiplicationem, sed etiam
ob eorum rectam instructionem, & educatio-
nem, quæ fieri ex rei natura non potest, nisi
certum, ac determinatum patrem habeant,
sicut & matrem, quod per solum matrimo-
nium fit. Est doctrina de fide, Clement. Ad no-
stram de hæretic. 1. Cor. 6. Neque fornicarij Re-
gnum Dei possidebunt. Ità omnes Patres D. Tho.
2. 2. qu. 153. & 154. Caiet. ibi. Valent. d. 9. qu. 3.
punct. 3. Lessi. tom. 1. lib. 4. cap. 4. dub. 5. & 7. Azor.
tom. 3. lib. 3.

100
De fide est,
esse mortale.
Vnde reuocari
dicitur inquam
erronea pri-
ma sententia

Problema dissoluitur, quia pars prima nul-
latenus defensui potest. Porro licet de fide non
esset nostra assertio, ausus Martini à Magistris
da inquam multis absurdis implicatur. Nam per accidens
quæri, semper enim ex natura sua non bene
consuleretur proli educationi, cum id solum-
modo locum habere posset in diuitibus, non
verò in pauperibus: vnde si hoc verum esset,
in solis diuitibus non esset mortifera simplex
fornicatio: & quo quis esset ditior, eo cum plu-
ribus licet fornicari posset, seclusa Dei pro-

hibitione. Addo, id non tollere inordinatio-
nem illam, quam actus fornicationis per se, &
ex natura sua habet, quatenus in eo præter-
mittitur conditio matrimonij, quam natura re-
quirit ad perfectam, & connaturalem proli
educationem; quæ prætermisso cum sit rei gra-
uis, ac mortalis, peccatū lethale necessariò in-
ducit. Deinde fallum est, huiusmodi fornicatio-
nem non esse contrà Dei charitatem, ac pro-
ximi amorem; est enim directè contrà proximi
charitatem, cum sit contra bonum proli na-
scituræ: & indirectè, ac mediātè contrà charita-
tem Dei, vt adnotat D. Thom. 2. 2. qu. 154. art. 4.
& 5.

PROBL. II.

*Simplex Fornicatio est, & non est grauius
peccatum furto.*

SUPpono, fornicationem non esse grauius
peccatum iis, quæ sunt contrà Deum, aut
contra honorem, ac cultum eius immediatè. ¹⁰¹
^{Nemine}
Quia grauitas peccati desumitur ex magnitu-
dine boni, cui opponitur: maius autem est bo-
num diuinum, quam humanum; vnde grauiora
sunt peccata, quæ Deo, vel honori Dei imme-
diatè opponuntur, & quæ committuntur con-
tra virtutes Theologicas Fidei, Spei, ac Chari-
tatis. Nec est grauius peccatum ex genere suo,
quam omnia, quæ sunt contra homines. Quia
grauiora sunt ea, quæ contrà hominum vitam
perpetrantur. Hinc homicidi vni grauius pec-
catum est fornicatione simplici. Quia meliori
bono, nempe vitæ hominis iam nati opponi-
tur: fornicatio autem opponitur bonæ homi-
nis iam nati educationi. Quæ sit autem,
num grauius sit furto peccatum?

Est quidem. Quia quo maius est bonum,
cui vitium opponitur, maior est ipsius vitij gra-
uitas; fornicatio verò opponitur bonæ educa-
tioni hominis, furto autem bonis ipsius ho-
minis externis: minus verò ex genere suo est
bonum habere fortunæ bona, quam perfectæ
carere educatione. Sic D. Thom. 2. 2. qu. 154.
art. 3.

Non est grauius furto peccatum. Quia fur-
tum est contra iustitiam, fornicatio verò sim-
plex in ordine ad damnum proli nascituræ
est contra charitatem: præstantior verò est vir-
tus iustitiæ, quam charitatis. Ità Martin. de
Magistris. apud Caiet. 2. 2. quæstion. 154. ar-
ticul. 3.

Probabilem reor partem secundam, pri-
mam autem probabiliorem præfero. Quia ab-
solutè loquendo fornicatio simplex est contrà
bonum vitæ: est enim contra bonum vitæ su-
turæ: maius verò est, absolutè loquendo, bo-
num

Secl. II. De Precept. 6. & 9. Problemata. 313

num vitæ, quam fortunatum bonum. Potrò simplex fornicatio etiam est suo modo contraria iustitiam, quatenus absolute perfectæ hominis vitæ nocet.

PROBL. III.

Publici, ac notorii concubinarij sunt, & non sunt hodie ipso facto de iure suspensi: & sunt, & non sunt irregulares si actum Sacri Ordinis exercent.

105 *Suspensi sunt & sunt irregulares.*
Suspensi hodie ipso facto de iure sunt, & sunt irregulares si celebrent, aut alium Sacri Ordinis sic actum exercent. Quia c. *Vestra*, de cohabit. cleric. & mulier. & c. *Quæstum*, eodem tit. dicitur huiusmodi concubinarios publicos esse suspensos & quoad se, & quoad alios. Viget declaratio Cardinal. Tridentini ad c. 14. *ses. 2*. quæ sic se habet: Clerici concubinarij sunt etiam hodie, si notorii sint, ipso iure suspensi a divinis, prout etiam in veteri iure sunt. sic Tolet. l. 1. c. 47. n. 1. Sylvest. v. concubinarius. §. 1. Navar. sum. c. 1. §. 7. Ludou. Lop. p. 2. Instr. l. 6. c. 2. §. 15. Vega sum. p. 2. c. 108. casu. 3. Azor. l. 6. c. 7. §. 1. Rebus. in concordat. tit. de public. concub. in 1. 3. & 9. pan. Farinac. to 4. q. 138. de delict. carnis, num. 51. & alij.

106 *Nec sunt ipso iure suspensi nec irregulares sunt.*
Notorii concubinarij non sunt hodie ipso iure suspensi: nec sunt irregulares si in peccato publici concubinatus existentes celebrent, aut sacros Ordines publice exercent, ac solent; possunt tamen suspendi ab Episcopo, vel Iudice, si postquam admoniti fuerint, ut à concubinato recedant, non paruerint. Quia suspensio, irregularitas, & excommunicatio sunt quedam pœnæ, quæ ipso facto non incurruntur, nisi in iure sint evidenter, & indubitanter expressæ, ut omnes fatentur. At nullibi in iure expressum est publicos concubinarios esse ipso facto suspensos: Ergo minime sunt. Maior est certa; minor est probæ: Quia c. *Clerici*, de cohabit. cleric. & mulier. non imponitur suspensio ipso facto publicis concubinariis, sed præcipitur imponenda ab Episcopis, si ipsis videbitur ibi; Verum ipsos per suspensionis, & interdictionis pœnas debet arctius cogere, ut mulieres ipsas a se ita remoueant, quod de illis sinistra suspicio non possit haberi. Neque c. *Quæstum*, addicunt expressè: *Quæstum est de Clericis in fornicatione prolapsis, an eorum officia sint audienda? Verum et si quemlibet pro mortali peccato quoad se ipsi constet esse suspensum, non debet tamen in officiis divinis evitari, nisi peccatum huiusmodi sit notorium per sententiam, vel confessionem factam in iure, aut per evidentiam rei, quæ tergiversatione aliqua celari non possit.* Quibus in verbis non imponitur expressè ipso facto suspensio publicis concubinariis. Equiparatur enim ibi publicus concubinarius peccatori occulto: & sicut occultus peccator impropiè est ipso facto suspensus, quatenus non potest licite, dum in peccato est, divina officia exercere: ita neque etià publicus concubinarius potest quoad alios divina exercere officia, neque illi possunt licite illa ab eo petere, non quia ipso iure est suspensus, sed ne illi præbeat occasionem publicè peccandi cū publico populi scādalo. Neque c. *Vestra* favent primæ sententiæ verba Eschob. & Mend. Theol. Moral. Tom. IV.

illa: sine dubitatione teneat, quod à Clericis, & Presbyteris quancumque fornicariis, quandiu tolerantur, nec habent operis evidentiam, licet divina Myſteria audiantur, & recipiantur Sacramenta. Certè verba hæc eandem, ac caput præcedens interpretationem admittunt. Idem enim hic dicitur, non esse licitum, divina officia audire ac Sacramenta recipere ab huiusmodi publicis concubinariis, quia scādalo daretur occasio: & quia petitione & receptione Sacramentorum Sacerdotes illi ad permanendum in misero statu confirmarentur. Ita Suar. to. 5. de cens. d. 11. *ses. 4*. a. n. 4. & præcipuè 10. Auila p. 3. d. 5. *sub. 2*. Garcia de ben. f. p. 7. c. 14. num. 32. Sotus in 4. dist. 1. q. 5. a. 6. Rodrig. to. 1. sum. c. 67. n. 1. Henric. l. 9. c. 25. p. 13. lit. P. Vgoli. de irregul. c. 43. §. 3. Fagund. in Decal. 6. c. 2. n. 10. & alij plures ex Neotericiis.

Primam sententiam satis probabilem, secundam probabiliorē esse existimo, quæ validè ex Tridentino *ses. 5*. c. 14. roboratur. Locutum enim Concilium de Clericis concubinariis notoriè præcipit, ut præmissa trina admonitione suspendatur, nisi resipuerint. Ergo non erat ipso facto suspensi, alioquin enim frustra suspensio iuberetur. Accipe Concilij sententiā. Quoad Ordinarios etiam v. i. sedis Apostolicæ delegatus arbitrabitur suspendantur: & si ita suspensi eam non expellat, quibuscunque beneficiis Ecclesiasticis, portionibus, pensionibus, ac officiis priuentur. Nec reor obstare eminent. Cardinal. declarationem, quæ maximè prima sententia nititur. Quia eos puto fuisse locutos de iure, in quo fundabatur ea opinio: noluisse autem tollere consuetudinē, quæ secūda stabilitur, dū asserit, illā suspensionē, si qua in iure fundata erat, propter non usum in consuetudinem omnino abiisse: quod supponit Concilium, asserens posse huiusmodi suspensionem ab Episcopis publico concubinario imponi, si ipsis visum fuerit.

PROBL. IV.

Pœna suspensionis habet, & non habet locum in publicis concubinariis Clericis solum, & minoribus constitutis.

108 *Status quæritur.*
Si retineatur prima probabilis quidem opinio Problemate proximo expellat, requiro: *si quis*, an pœna suspensionis ipso facto, locum habeat dumtaxat in Sacerdotibus, Diaconis, & subdiaconis: an etiam in aliis Clericis in minoribus ordinibus constitutis, ita ut maneant ipso facto suspensi ab usu suorum ordinum si publici concubinarij, aut fornicarij sint, & fiat irregulares si in eis ministrant?

109 *Habet in eis locum.*
Habet in eis locum. Quia in cap. *Vestra*, de cohabit. cleric. & mulier. & in aliis capitulis, quibus de huiusmodi suspensione agitur de Clericis generatim agitur: & Cardinal. declaratio ad c. 14. *ses. 25*. Concilij Tridentini profatur: *Clerici concubinarij sunt etiam hodie, si notorii sint ipso iure suspensi a divinis, prout etiam in veteri iure sunt.* At in minoribus ordinibus constituti sub Clericorum nomine continentur. Sic Farinac. to. 4. q. 138. num. 71. Bernard. Diaz, quem ibi allegat in pract. crimin. cap. 79. v. *Concubinarij*, num. 2. D. Antonin. part. 3. c. 3. tit. 27. Viuius opin. 123. num. 1.

110 In eis locum non habet. Quia quoad Cleri-
cos in minoribus constitutos nullibi inueni-
tur in iure huiusmodi suspensio, vis fundamen-
tum. Et quia irregularitas non incurritur, nisi
suspensi exerceant solemniter actum Ordinis,
in quo suspensi sunt. In minoribus autem Or-
dinibus non inuenitur in iure in quo solemnitas
constitatur. Ita Ludou. Lopez. *part. 1. p. 1. fruct.*
cap. 23. §. 1. Fagund. Decalog. lib. 6. cap. 2. n. 16.
& alij.

111 Hoc asserendum reor, adiciens, posse illos
à suis Episcopis, si in habitu, ac tonsura exi-
stant, & foro Ecclesiastico gaudeant, carceris
poena, vel aliter puniri, ut ipsi videbitur, si
post trinam monitionem, se corrigere renue-
rint. Trident. *sess. 25. cap. 14. Clerici vero Benefi-
cia Ecclesiastica, aut pensiones non habentes iux-
ta delicti, & consuetudine perseverantiam, &
qualitatem ab Episcopis carceris poenis, suspen-
sione ab Ordine, & inhabilitate ad Beneficia
obtinenda iuxta Sacros Canones puniantur. Vbi
illa verba, Clerici carceris poenis, & inhabilitate
ad Beneficia obtinenda, comprehendere etiam
Clericos in minoribus videntur.*

PROBL. V.

*Clerici publici concubinarum sunt, & non
sunt de iure ipso facto excom-
municati.*

112 Sunt planè. Quia *cap. Clericus, de cohabit. cle-
rici. & mulier. & cap. 1. de consanguinit. & af-
finitate, id asseritur. Sic Farinac. tom. 4. quas. 138.
num. 42. Bermon. de publ. concubinar. verb. Alios
non publicos, num. 3. Decian. tract. crim. l. 6. c. 21.
num. 8.*

113 Minime sunt. Quia in prefatis capitibus nul-
la protus mentio fit de excommunicatione.
Nisi fortè primæ sententiæ Auctores ipsam
suspensionem cum censura sit, excommunica-
tionem vocitent: cum tamen suspensio, & ex-
communicatio inter se differant, & diuersos
fortiantur effectus. Ita Fagund. *Decal. l. 6. cap. 2.
num. 17.*

114 Meo hæc Doctore, cum ostenderim publi-
cos concubinarum hanc esse in iure ipso facto
suspensos. Poterunt tamen ipsi excommunica-
ri ab Episcopis, si admoniti, non emendentur.
Quia poenæ quibus ad emendationem puniri
possunt huiusmodi Clerici penes arbitrium
Episcoporum sunt, modo sint iuxta Sacros Ca-
nones, ut patet ex Trident. *sess. 24. cap. 81. de
refo. & sess. 25. cap. 14. Et miror equidem pri-
mæ sententiæ Auctores tam propensos esse ad
augendas, ac extendendas poenas, cum tamen
sint restringendæ.*

PROBL. VI.

*Concubinatus crimen est, & non est merè Eccle-
siasticum. Iudices seculares ex officio illud
possunt, & non possunt
punire.*

115 Crimen hoc est merè Ecclesiasticum, atq;
ideo iudicio tantum Ecclesiastico vindi-

cari potest. Quia concubinatus peccatum nul-
la lege civili prohibetur, nulla punitur, quin-
imò modo aliquo si non approbati, at saltem
dissimulari videtur, l. Item leg. 4. §. 1. vers. par-
ui ff. de legat. 3. Authent. Licet Cod. de natu. al.
Alexand. l. ex facto, §. si quis negatur, num. 13 ff.
Ad Trebellian. Ergo merè Ecclesiasticum est,
nam crimina, quæ sola lege Canonica, non ci-
uili, prohibentur, merè Ecclesiastica censenda
sunt, iuxta communem Doctorem sententiam,
quam approbat Nauar. ad c. Nonit, de ind. no-
tab. 6. Sic Iulii. Clarin. *præf. crimin. qu. 37. num.
9. Portius consil. 2. l. 1. num. 26. l. 1. Tuschus de iur.
tat. l. 1. c. 21. num. 26. Abbas ad c. Cum sit, de foro
compet. num. 5. Anchar. ibi, num. 9. Arret. nu. 15.
Soc. num. 24.*

Crimen hoc non est merè Ecclesiasticum,
sed & civile. Quia cum à secularibus commit-
tatur, nulla ratione merè Ecclesiasticum dici
potest si agamus de punitione, ac mera illius
vindicta, propterea Doctores primæ partis exhi-
bent. Nec illorum fundamentum valet. Quia
licet nullibi in iure civili expresse secularium
concubinarum puniatur, de iure communi lo-
quendo: puniuntur tamen, ac prohibetur sub adul-
terio, quod constat, crimen esse merè seculare,
non Ecclesiasticum. Vnde non approbatur tam
nefarium crimen iure civili, sed seuerè, ut per
est, vindicatur. Porro receptum est apud omnes,
laicos in foro seculari, Clericos verò in foro
Ecclesiastico iudicari, ac puniri debere pro cul-
pâ præterita publici concubinatus, ut constat ex-
perimèto, & cū communi docet Nauar. c. Nonit.
de iudic. notab. 12. Couar. l. 3. *variæ. cap. 3. nu. 1.*

Distinguendum existimè, si de hoc crimine
agatur principaliter ad poenam, seu punitionem
præteritæ culpæ, solus Iudex secularis compe-
tens est, & seculares punire potest, si autem de
correctione, & futura emendatione agatur, pre-
teritis admonitionibus, poterunt huiusmodi secul-
lares ab Ecclesiasticis Prælati compelli, ut à
peccato recedant, & concubinas cum effectu
eiiciant. Probo ex Trident. *sess. 24. c. 8. & sess. 25.
c. 14. Nā primo loco expresse loquitur de con-
cubinariis secularibus solutis, & vxoratis ibi,
Tam solutos, quam vxoratos cuiuscunque status,
& ad illorū emendationem præcipit, ut ter ad-
moneantur, quod si ter moniti, concubinas non
eiecerint, seq; ab earū consuetudine pō se iux-
tint, præcipit, ut excommunicatione feriuntur;
& si ceteris neglectis per annū in concubinato
permaferint: imperat, ut seuerè puniantur, non
iā propter concubinatus crimen, sed ob censu-
rarum neglectiōnem. Constat igitur ius Eccle-
siasticum, cum sermo instituitur de concubina-
tu seculariū personarū, solū agere ad futuram
emendationem: cū verò agitur de personarū Ec-
clesiasticarū concubinato, non solū de futura
emendatione sermonē instituit, sed etiā de culpæ
punitione. Quāvis autē crimē hoc sit merè se-
culare, quoad præteritā culpā: nō possunt tamen
Iudices seculares ex officio, & absque speciali
Principis rescripto illud punire: & hoc quidē
nō quia crimē merè Ecclesiasticū sit, sed quia in
foro seculari nullibi per leges puniuntur expres-
sè, nec vllā certā, & determinatā poenā habet
in iure civili expressā. Quādoq; tamē per spe-
ciale rescriptū Principis secularis de hoc cri-
mine seculares Magistratus inquirūt, & crimi-
nis puniūt. Et apud Hispaniā vulgare iam est,
sacu*

ELSCOBAT
Theol. Mor.
Tom. III. IV
E. IV

Sect. II. De Præcep. 6. & 9. Problemata. 315

secularium concubinatorum à seculari Iudice sine speciali scripto puniri.

PROBL. VII.

Clericorum Concubinae possunt, & non possunt à Iudice seculari puniri.

118
Non possunt
iudicari.

Concubinae Clericorum in foro, ac iudicio seculari iudicari non possunt, nec pro præterito crimine castigari: nec valent secularia statuta, quæ in ipsas penam decernunt. Quia earum infamia videtur in Clericos recidi, quorum delicta non sine graui nota publicantur: & apud seculari tribunal non bene audit Ecclesiastici status puritas. Sic Abbas ad cap. cum sit generale, num. 25. de foro compet. Iason. ad l. penult. num. 17. de iurisd. omn. iudic. Palati. repet. rubr. §. 39. num. 7.

119
Iudicari possunt.

Clericorum concubinae possunt à Iudice seculari puniri, & pro crimine prælapso castigari: & valent statuta secularia quæ in ipsas penam decernunt. Quia præterquam quod legibus Romanorum, totius Hispaniæ l. 21. part. 4. Galliæ, &c. in concubinas penæ decretae sunt; omni iuris fundamento caret, denegare secularibus Iudicibus potestatem puniendi temporale crimen à seculari persona commissum. Fagund. Decal. l. 6. cap. 2. num. 23.

120
Certum hoc
mihi.

Hoc mihi certum. Nam infamia illa Clerici complicitis sui loci criminis, per accidens sequitur, & non intenditur in iudicio, ubi concubina merè secularis acculatur; & velint, nolint Clerici in illa consentire virtuositer, quando crimen voluntariè patrarent, vnde voluntariè se huic periculo exposuerunt.

PROBL. VIII.

Possunt, & non possunt occultæ Clericorum Concubinae apud tribunal seculari accusari, & puniri.

121
Possunt quidem.

Possunt à Iudicibus secularibus puniri occultæ Clericorum Concubinae. Quia cum delictum occultum sit, Clerici ex infamia non videntur quodammodo puniri. Cum autem publica concubinae accusantur, & puniuntur, in Clericorum dedecus supplicium illud refundi videtur, & sic quodammodo, & ipsi puniuntur. Hoc supponere videntur Anani. ad rubric. de adult. num. 4. Felin. in cap. Cum sit generale, numer. 24. de foro compet. Boëtius de cis. 72. Perez ad leges Castelle lib. 1. titul. 2. lib. 21. Iuli. Clar. in pract. crimin. question. 27. numer. 4.

122
Minimè possunt.

Minimè possunt occultæ Clericorum concubinae à secularibus Iudicibus puniri. Quia hoc à iure non probatur, imò contrarium probatur in iure ex generali regula. Qualiter. 2. de accusatorib. quæ prohibet aduersus non infamatos inquisitionem fieri. Fagund. Decal. l. 6. cap. 2. num. 24. & omnes communiter.

123
Hoc omnino certum.

Hoc omnino certum. Quia omnes leges tam Canonicae, quàm civiles penas suas in publicos tantum concubinario, & concubinas decernunt, Eschob. & Menad. Theol. Moral. Tom. IV.

vt constat ex tit. de cohabit. Clericor. & mulier. Certè crimina occulta Deo soli reuerantur, nec publica pena delictum secretum potest respicere, aut cum illo habere proportionem.

CAPVT XIV.

Circà Stuprum.

PROBL. IX.

Virgo consentit in deformatione sub cura parentum existens: Tunc datur, & non datur Stuprum.

Vnde defloratio virginis continet specialem deformitatem distinctam à simplici fornicatione, quando virgo adest sub potestate parentum, vel tutorum, vel eorum qui loco parentum sunt: secus si extra hanc potestatem sit, siue iuris. Quia si sub parentum custodia existit, etiam si ipsa sponte consentiat, specialis iniuria parentibus irrogatur: dantur enim tunc non solum in honore vehementer; sed etiam in facultatibus, nam cogentur vel dotem augere, si eas velint coniugio aptare vel totius vitæ cursu alere innuptas. Neque enim illæ possunt cedere iuri suo, dum sub parentum adsunt potestate cum tanto illorum præiudicio, cum sui iuris adhuc non sint: vnde haud satis erit earum consensus. Sic D. Tho. 2. 1. quest. 64. art. 6. D. Antonin. part. 2. tit. 5. c. 2. initio. Angel. v. Stuprum, Syluest. v. Luxuria quas. 1. Tabie. v. stuprum. num. vni. Tolet. lib. 3. cap. 18. num. 2. Henric. lib. 2. cap. 8. n. 2. Filliuc. tract. 3. cap. 3. nu. 66. & alij.

124

Tunc datur
stuprum.

Peccatum illud, quod patrat in virginis defloratione, ea volente, ac libere consentiente, stuprum non est, nec à simplici fornicatione specie distinguitur, quamvis virgo sub cura parentum, vel aliorum qui loco parentum sunt, sit constituta. Quia hic in parentes non datur iniuria, neque in sponso futuros, aut damnum vllum irrogatur. Nam virgo est sui corporis domina, non parentes, neque illius futurus sponsus, quisquis ille erit; & violator Virginis non laedit parentis honorem, aut spoli futuri immediatè, ac directè, sed immediatè, & indirectè volente scilicet, ac consentiente virgine. Neque parentes, vel futuri sponsi in facultatibus suis damnum accipiunt, quia si stuprum est occultum, non tenentur illud manifestare, & possunt filiam tradere viro, ac si virginitatis flore potiretur, quia sufficit publicè talis reputetur. Nec filia se nobiles sequere, & habiles ad coniugium; alioquin enim non possent licite vouere castitatem, aut innuptæ manere. Denique, nulla ratio propat, patres habere maius dominium in filia virginem, quàm in soluta. Cum ergo non sit speciale peccatum abuti soluta sub paternâ potestate constituta, ita nec Virgine, si sponte consentiat. Ita Sanc. l. 7. de mar. d. 14. n. 5. Sayr de pen. 10. d. 2. 2.

125

Tunc non datur
stuprum.

De 2 sect.